

Udskriftsdato: 25. december 2025

KEN nr 9932 af 21/10/2020 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - kommuner - kompetence - sagsbehandling - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-49797

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - kommuner - kompetence - sagsbehandling - ej medhold

J.nr. 19-49797

En mand med et udenlandsk klingende navn klagede over en kommunes jobcenter. Manden gjorde gældende, at kommunen i sin sagsbehandling havde anvendt oplysningen om, at han er efterkommer af ikke-vestlig indvandrer. Kommunen bestred ikke anvendelsen, hvorfor nævnet lagde dette til grund. Oplysningen havde kommunen fået leveret fra Jobnet.dk. Manden havde imidlertid - trods opfordringer fra nævnet - ikke oplyst, hvordan kommunens anvendelse af oplysningen om hans herkomst havde medført, at han på grund af sin etniske oprindelse konkret var blevet behandlet ringere. Nævnet vurderede derfor, at manden ikke havde påvist faktiske omstændigheder, der gav anledning til at formode, at han i forbindelse med sagsbehandlingen var blevet stillet ringere på grund af sin etniske oprindelse.

Klager fik derfor ikke medhold i klagen.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse i forbindelse med, at indklagede kommunes jobcenter i sin sagsbehandling anvendte oplysningen om, at klager er efterkommer af ikke-vestlig indvandrer.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Det var ikke i strid med forskelsbehandlingsloven, at indklagede kommunes jobcenter anvendte oplysningen om, at klager er efterkommer af ikke-vestlig indvandrer.

Sagsfremstilling

Klager er dansk statsborger. Klager, der har et udenlandsk klingende navn, er født og opvokset i Danmark.

Klager var på tidspunktet for indgivelsen af klagen jobsøgende. Han havde tilmeldt sig jobcenteret og sin A-kasse for at stå til rådighed på arbejdsmarkedet og være dagpengeberettiget.

Klager blev i forlængelse af sin tilmelding opmærksom på, hvilke oplysninger der var registreret om ham på Jobnet.dk. Af hans profil på Jobnet.dk fremgik blandt andet:

”Oplysninger: [Registreret]:

Din alder 36 år

Din herkomst Efterkommer af ikke vestlig-indvandrer”

Den 18. september 2019 deltog klager i et informationsmøde og en efterfølgende individuel samtale hos jobcenteret i indklagede kommune.

Under klagers individuelle samtale med en af jobcenterets konsulenter spurgte klager ind til oplysningen om herkomst. Klager har oplyst, at konsulent svarede, at han ikke kunne hjælpe ham. Den indklagede kommune har oplyst, at konsulent svarede, at det ikke var muligt for kommunen at ændre i disse oplysninger, da disse blev leveret fra centralt hold – STAR's IT-system.

Det fremgår af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, at borgere, som ønsker at modtage dagpenge, skal tilmelde sig på Jobnet.dk. Det er Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) der leverer og vedligeholder Jobnet.dk.

Ifølge oplysninger fra den indklagede kommune blev følgende noteret ved den individuelle vurdering/screening af klager:

”Ud fra din besvarelse af forberedelsesskemaet på jobnet - vurderes det, at du har gode jobmuligheder. Desuden viser Arbejdsmarkedsbalancen, at der er gode jobmuligheder som sikkerhedsmedarbejder/vagt, salgskonsulent og inden for det socialpædagogiske område. Du har god motivation og forventer selv at være i arbejde inden for kort tid. Frem til næste samtale aftales det, at du fortsætter din jobsøgning, både opfordret og uopfordret samt benytter dit netværk. Det aftales, at du booker en kort samtale næste gang,

hvor vi primært vil tale om opfølgning på din jobsøgning indtil nu - og din jobsøgning fremadrettet.”

Klager blev efter det oplyste på baggrund af vurderingen visiteret til at selvbooke i det jobteam, som varetager kontaktfølgningen for alle ledige dagpengemodtagere over 25 år.

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 7. oktober 2019.

Klager har i klagen fremsat en påstand om betaling af en godtgørelse på 100.000 kr.

Indklagede har til brug for sagens behandling fremlagt bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Indklagede har endvidere fremlagt Jobnet.dk's politik om persondata.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at den indklagede kommunes jobcenter har udsat ham for forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse.

Da klager skulle udfylde sine oplysninger på Jobnet.dk, lagde han mærke til en kolonne, hvori der stod hans baggrundsoplysninger. Denne kolonne var udfyldt på forhånd, hvilket betød, at den ikke kunne ændres.

I kolonnen var det om klagers herkomst anført, at han er ”efterkommer af ikke-vestlig indvandrer”. Dette virker forkert for klager, da han er født i Danmark og har boet hele sit liv i Danmark. Klager er lige så dansk som alle andre.

Til mødet på jobcenteret fik klager følelsen af at blive sat i bås på grund af sit udenlandske klingende navn.

Klager spurgte af nysgerrighed en medarbejder ved receptionen hos jobcenteret, hvorfor oplysningen om hans etniske oprindelse var angivet på Jobnet.dk, hvad denne oplysning ville blive brugt til, og hvad hans forældres etniske oprindelse havde at gøre med hans jobsøgning. Medarbejderen svarede ikke herpå.

Der deltog cirka 20 andre jobsøgende i informationsmødet. Klager så på listen med navne på deltagere, at alle navne på personer med anden etnisk oprindelse end dansk var markeret. Den samme sagsbehandler kaldte endvidere navnene på disse personer op.

Klager har undersøgt sagen nærmere og konstateret, at oplysningerne om hans etniske oprindelse blev brugt som et profileringsværktøj for at vurdere, hvilken jobindsats han skulle have og for at vurdere risikoen for, at han skulle ende i langtidsledighed.

Det er diskriminerende, at indklagede har lagt vægt på, at klager er af anden etnisk oprindelse end vestlig i forbindelse med sagsbehandlingen og hans jobsøgning.

Det er ikke i orden at dele jobsøgende personer op i vestlig og ikke-vestlig etnisk oprindelse og at sætte folk i bås. Det er endvidere ulovligt, at indklagede i behandlingen af enkelte borgere lægger vægt på, at folk har en etnisk ikke-vestlig oprindelse.

Klager føler sig krænket. Klagers navn og hans forældres herkomst vil for hans vedkommende betyde dårligere fremtidsmuligheder i arbejdslivet.

Klager ønsker med klagen, at borgere ikke opdeles efter deres etniske oprindelse.

Indklagede kommune gør gældende, at jobcenteret ikke har udsat klager for forskelsbehandling.

Jobcenteret har i sagsbehandlingen af klager alene brugt de data og oplysninger, som leveres til jobcenteret fra Jobnet.dk.

Jobcenteret har behandlet klager, som jobcenteret behandler alle andre ledige dagpengemodtagere, som har tilmeldt sig via Jobnet.dk.

Oplysningen om herkomst havde ingen betydning for klagers eller for andre ledige borgers forløb i forhold til sagsbehandlingen, deltagelse i informationsmøde m.v.

Klager henvises til STAR, såfremt han ønsker den grundlæggende registrering i Jobnet.dk ændret.

Jobnet.dk har adgang til flere typer personoplysninger om borgere. Nogle personoplysninger er STAR dataansvarlig for. Andre personoplysninger leveres fra andre myndigheders registrering.

På Jobnet.dk tilbyder STAR et profileringsværktøj, som kan hjælpe nyledige dagpengemodtagere til at forberede sig bedst muligt til første samtale med jobcenteret. Det styrker forudsætningerne for hurtigst muligt at vende tilbage i arbejde. Værktøjet kan samtidig understøtte sagsbehandlerens faglige vurdering af en nyledig borgers muligheder og udfordringer på arbejdsmarkedet. Udfyldelse af forberedelseskema-

et er frivilligt og dermed et tilbud til den ledige. I starten af ledighedsforløbet møder borgeren et tilbud om profilafklaring på Jobnet.dk i form af forberedelsesskemaet.

På Jobnet.dk oplyses det, at der indhentes følgende oplysninger fra forskellige registre, hvis man som dagpengemodtager udfylder forberedelsesskemaet: alder, herkomst, overførselsgrad på offentlig forsørgelse de seneste 5 år, dagpengegrad det seneste år og lønindkomst det seneste år.

Det oplyses desuden, at Jobnet.dk anvender personoplysningerne til forskellige formål til understøttelse af myndighedsudøvelsen og til at give borgere den korrekte sagsbehandling i deres ledighedsforløb.

Det er således ikke jobcenteret i den indklagede kommune, som har udarbejdet forberedelsesskemaet. Borgerens udfyldelse af skemaet er imidlertid en stor hjælp, da jobcenteret har mange ledige borgere tilmeldt, som har sproglige udfordringer i forhold til at forstå og tale dansk.

Jobcenteret i indklagede kommune indkalder alle nyledige dagpengemodtagere til et informationsmøde omkring rettigheder og pligter.

Klager har oplyst, at han på informationsmødet, så på listen med navne på deltagere, at alle navne på personer med anden etnisk oprindelse end dansk var markeret, og at den samme sagsbehandler kaldte navnene på disse personer op.

Jobcenteret i den indklagede kommune arbejder ikke med lister over borgere med anden etnisk oprindelse end dansk.

Hvis der, som anført af klager, skulle have været en liste med navne på deltagere i informationsmødet herunder med en markering af personer med anden etnisk herkomst, måtte det have været en liste, som den konkrete arbejdsmarkedskonsulent havde lavet til sig selv, og som var trukket fra STAR's IT-system. En sådan liste måtte alene have været som forberedelse på, om der kunne være behov for tolkebistand i forbindelse med informationsmødet og den efterfølgende samtale.

De skiftende arbejdsmarkedskonsulenter, som deltager i screeningssamtalerne med de ledige, fordeler i øvrigt selv på dagen samtalerne mellem dem.

Umiddelbart efter informationsmødet afholdes der en individuel screeningssamtale med alle borgere.

Jobcenteret opfordrer alle ledige dagpengemodtagere til at udfylde forberedelsesskemaet inden denne samtale.

I screeningssamtalen skal det - sammen med borgeren - afgøres, hvorvidt borgeren har brug for en indsats fra jobcenteret, eller om det forventes, at borgeren har gode muligheder for at finde arbejde uden støtte fra jobcenteret.

Hvis det sammen med borgeren vurderes, at borgeren har brug for en indsats, iværksættes denne hurtigst muligt. Ved tilrettelæggelsen af en eventuel indsats vil der særligt være fokus på konkrete individuelle tilbud til de borgere, der har brug for støtte og tilbud for at vende tilbage i arbejde.

Til vurderingen bruger jobcenteret forberedelseskemaet fra Jobnet.dk. Jobcenteret bruger endvidere pejlemærker såsom tidligere ledighed, sygdomshistorik, alder, uddannelse, sprog og borgerens egne forventninger og motivation. Til vurderingen bruger jobcenteret desuden arbejdsmarkedsbalancen.

Alle ledige får, ud over evt. tolkebistand, fuldstændigt den samme sagsbehandling, og der gøres ingen forskel på de ledige uanset etnisk oprindelse.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv. (forskelsbehandlingsloven).

Det fremgår af forskelsbehandlingsloven, at en arbejdsgiver ikke må forskelsbehandle lønmodtagere eller ansøgere til ledige stillinger ved ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, forfremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår.

Forskelsbehandlingsloven forpligter ikke kun arbejdsgivere, men ligeledes enhver der anviser beskæftigelse.

Sagen angår klage over jobcenterets anvendelse af oplysninger om etnisk oprindelse i forbindelse med sagsbehandlingen af klager, som er jobsøgende og dagpengemodtager. Dette forhold har nær sammenhæng med jobcenterets anvisning af beskæftigelse.

Nævnet vurderer på denne baggrund, at forskelsbehandlingsloven finder anvendelse i sagen.

Ved forskelsbehandling forstås enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af etnisk oprindelse behandles ringere end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Der foreligger indirekte forskelsbehandling, når en bestemmelse, et kriterium eller en praksis, der tilsyneladende er neutral, vil stille personer af en bestemt etnisk oprindelse ringere end andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne til at opnå det er hensigtsmæssige og nødvendige.

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der udøves direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket.

Det fremgik af klagers baggrundsoplysninger på Jobnet.dk, at han er efterkommer af ikke-vestlig indvander.

Den indklagede kommune har oplyst, at kommunen fik oplysningerne leveret fra Jobnet.dk efter, at klager havde udfyldt et forberedelsesskema til brug for samtale hos jobcenteret.

Den indklagede kommune har henvist til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), hvis klager ønsker registreringen i Jobnet.dk ændret, da det er STAR, der leverer og vedligeholder Jobnet.dk.

Klagen angår imidlertid ikke registrering af oplysningen om klagers etniske oprindelse, men den indklagede kommunes eventuelle brug af oplysningen som led i sin sagsbehandling.

Nævnet vurderer derfor, at den indklagede kommune er rette indklagede.

Klager har gjort gældende, at den indklagede kommune i sin sagsbehandling lagde vægt på oplysningen om hans etniske oprindelse.

Den indklagede kommune har ikke bestridt, at kommunen i sagsbehandlingen anvendte forskellige oplysninger, herunder de oplysninger, som kommunen fik leveret fra Jobnet.dk.

Nævnet lægger herefter til grund, at den indklagede kommune anvendte oplysningen om klagers etniske oprindelse i sagsbehandlingen.

Ifølge klagers oplysninger skete der hos jobcenteret en inddeling af de jobsøgende ud fra vestlig eller ikke-vestlig etniske oprindelse. Det er klagers opfattelse, at hans navn og oplysningerne om hans forældres herkomst har medført, at han har dårligere fremtidsmuligheder i arbejdslivet.

Indklagede har oplyst, at hvis der var en sådan liste med inddeling af de jobsøgende, som oplyst af klager, måtte det have været en liste, som den konkrete arbejdsmarkedskonsulent havde lavet til sig selv til brug for forberedelse på, om der kunne være behov for tolkebistand i forbindelse med informationsmødet og den efterfølgende samtale.

Indklagede har endvidere oplyst, at det efter klagers individuelle vurdering hos jobcenteret blev noteret blandt andet, at klager havde gode jobmuligheder.

Klager har – trods opfordringer fra nævnet – ikke oplyst eller uddybet, hvordan jobcenterets anvendelse af oplysningen om hans herkomst har medført, at han på grund af sin etniske oprindelse konkret blev behandlet ringere, end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Efter en samlet vurdering har klager herefter ikke har påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at han i forbindelse med den indklagedes kommunes sagsbehandling er blevet stillet ringere på grund af sin etniske oprindelse.

Klager får derfor ikke medhold i klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 3, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Forskelsbehandlingsloven

- § 1, om lovens anvendelsesområde
- § 3, stk. 2, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7 a, om delt bevisbyrde

<19-49797>